

Świtezianka w Jeansach

Kończący się rok 2022 został ustanowiony przez Sejm Rokiem Romantyzmu Polskiego. Data ta jest nieprzypadkowa bowiem 200 lat temu w czerwcu 1822 roku nakładem wileńskiej oficyny Józefa Zawadzkiego ukazał się pierwszy tom „Poezji” Adama Mickiewicza. Zawierał on „Przemowę (O poezji romantycznej)”, „Ballady i romanse”, a na końcu „Wiersze różne”.

Wszystkie te utwory stanowią niezwykle wkład do polskiej kultury, jednak na szczególną uwagę zasługują ballady. To właśnie one, ich konstrukcja, synkretyzm rodzajowy, a nade wszystko odmienny od oświeceniowego sposób postrzegania świata wprowadziły do polskiej literatury nurt kulturowy nazwany wcześniej, na zachodzie „romantyzmem”. Możemy więc powiedzieć, że pierwszy tom „Poezji” Adama Mickiewicza był pierwszym zbiorem utworów romantycznych na polskim rynku wydawniczym. Nowatorstwo „Ballad i romansów” zostało docenione przez czytelników, co szybko przekuło się w wielki sukces rynkowy. Tomik zniknął z księgarń bardzo szybko, przez pewien czas przekazywany był z rąk do rąk. Romantyzm polski zapoczątkowany przez Adama Mickiewicza to nurt intelektualny i kulturowy, który odcisnął piętno i stał się obecny we wszystkich następujących później epokach literackich, inspirując do dziś pisarzy, artystów i muzyków.

Rok 2022 to jubileusz polskiego romantyzmu, co wiąże się z wielokierunkowymi działaniami skierowanymi na upowszechnianie wiedzy o polskich twórcach tego okresu i ich dorobku. W tej dziedzinie szczególne zaangażowanie i wsparcie dla inicjatyw kulturalnych związanych z życiem i twórczością polskich wieszczów okazało Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jednym z jego przejawów jest **program dotacyjny „Ballady i romanse” skierowany do placówek kultury i nauki. W ramach tego programu akceptację Ministerstwa uzyskał projekt opracowany przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi: „Ballady i romanse słowem i obrazem malowane”.** Przewidywał on przeprowadzenie trzech ogólnopolskich konkursów, których myślą przewodnią było stworzenie interpretacji wybranego utworu z tomiku „Poezji” Adama Mickiewicza, której akcja lub stylizacja nawiązuje do współczesności. Konkursy: „Romantyczność w Photoshopie” (fotograficzny), „Mowa dźwięków duszy zapisana w czasie (słowno-muzyczny), „Świtezianka w jeansach” (literacki) cieszyły się dużym zainteresowaniem, do biblioteki wpłynęło 186 prac. Autorzy zarówno utworów literackich, zdjęć oraz nagrań audio i video wykazali wiele twórczej inwencji, pomysłowości i talentu tworząc indywidualne impresje do utworów Adama Mickiewicza.

Zbiór poezji „Świtezianka w jeansach” zawiera wszystkie wiersze, które wpłynęły do Biblioteki na konkurs literacki. W utworach tych ukazana została niezwykle mozaika problemów naszej codzienności, zagadnień dotyczących etyki, moralności i stylu życia w czasach współczesnych. Autorzy odnoszą się w nich także do wydarzeń, z którymi obecnie boryka się świat, a które w historii najnowszej osiągnęły rangę kamieni milowych. Sposób ujęcia tematu w poszczególnych wierszach, od głęboko refleksyjnego, pełnego zadumy i smutku poprzez wszelkie odcienie uczuć do relacji humorystycznych, wręcz satyrycznych wskazuje dobrą znajomość specyfiki romantycznych ballad, w których emocje stanowiły oś fabuły. Nade wszystko jednak mickiewiczowska stylizacja językowa i wersyfikacja zastosowane do zobrazowania zjawisk dziejących się tu i teraz, nadają utworom niepowtarzalny klimat. Wszystkim uczestnikom konkursu „Świtezianka w jeansach” dziękujemy za udział i gratulujemy talentu i kreatywności.

Zbiór poezji dostępny jest na stronie: <https://www.wbp.lodz.pl/pliki/switezianka.pdf>